

Türkiye’de 1995-2018 Yılları Arasında Çevre Muhasebesine Yönelik

Çalışmaların Bibliyometrik Analizi

Osman Nuri ŞAHİN^{1*}, Süleyman VAROL²

Geliş Tarihi/Received Date: 26.09.2022

Kabul Tarihi/Accepted Date: 17.10.2022

Araştırma Makalesi/Research Article

ÖZET

Çağlardan beridir süren dünyadaki ekolojik dengenin bozulması 18. ve 19. Yüzyıllardaki sanayi devrimleri ile birlikte hızını katlayarak artırmış ve çevre açısından bambaşka bir devir başlamıştır. Yaşanan gelişmeler ekolojik açıdan olumsuz etkilerin de boyutlarının katlanarak artması ile sonuçlanmıştır. Endüstrileşmenin odak noktası olması sonucu çevrenin korunması ikinci planda kalmış ve toprak, su ve hava kirliliği sonrası etkileri özellikle sonraki yüzyıllarda hissedilecek, dünya yaşamını tehlikeye sokacak sonuçlarla karşı karşıya kalmıştır. Bu durumun farkına varılması ile birlikte uluslararası çapta gerek devletler bazında gerekse uluslararası ve yerel kuruluşlar bazında önlemler alınmaya çalışılmaktadır. Bu durumun başlıca sorumlularından olan sanayileşen işletmelerin, üzerine düşeni yapma konusunda sosyal sorumluluk kavramı gereği muhasebeye önemli görev düşmektedir. Muhasebe bilimi hayatın her alanında olduğu gibi çevrenin korunması ve işletmelerin faaliyetlerinin çevreye etkilerinin belirlenerek, gerekli kararların alınarak adımların atılabilmesi açısından kilit bir role sahiptir. Bu kapsamda diğer alanlarda çalışıldığı gibi muhasebe alanında çevre muhasebesi kavramı ortaya çıkmış ve konu üzerine bilimsel çalışmalar yapılmaya başlanmıştır. Bu çalışmada çevre muhasebesine yönelik Türkiye’de yapılan bilimsel çalışmalar incelenerek bibliyometrik analizi yapılmıştır.

Anahtar Kelimeler: Çevre Muhasebesi, Çevre, Muhasebe, Çevre Maliyetleri, Sosyal Sorumluluk

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi, İşletme Bölümü, Orcid No: 0000-0002-6586-7073

* Sorumlu yazar/Corresponding author

E-mail/e-ileti: osmannurisahin@yahoo.com

² Öğr. Gör., Alanya Alaaddin Keykubat Üniversitesi Emlak Yönetimi Programı, Orcid No: 0000-0002-9940-4595

Bibliometric Analysis of the Academic Studies on Environmental Accounting in Türkiye Between 1995-2018

ABSTRACT

The deterioration of the ecological balance in the world, which has been going on for ages, increased its speed with the industrial revolutions in the 18th and 19th centuries, and a completely different era began in terms of the environment. The developments experienced have resulted in an exponential increase in the size of the negative ecological effects. As a result of being the focal point of industrialization, the protection of the environment has remained in the background and the effects of soil, water and air pollution will be felt especially in the following centuries, and the world has been faced with consequences that will endanger the life of the world. With the awareness of this situation, measures are being taken on an international scale, both on the basis of states and on the basis of international and local organizations. Due to the concept of social responsibility, accounting has an important role in doing their part in industrializing enterprises, which are among the main responsibilities of this situation. As in all areas of life, accounting science has a key role in protecting the environment and determining the effects of the activities of the enterprises on the environment, taking the necessary decisions and taking the necessary steps. In this context, as in other fields, the concept of environmental accounting emerged in the field of accounting and scientific studies on the subject began to be made. In this study, scientific studies on environmental accounting in Türkiye were examined and a bibliometric study was conducted.

Keywords: Environmental Accounting, Environment, Accounting, Environmental Costs, Social Responsibility

1. GİRİŞ

Çevre, insanoğlunun ve diğer canlıların yaşamları boyunca iç içe hayatını sürdürdüğü ekonomik, biyolojik ve kültürel sosyal ortama verilen isimdir. Başka bir deyişle çevre; doğal güç ve etkiler sonucu oluşan insanoğlunun da içinde bulunduğu ortama denilmektedir. Doğal çevre, insanın elinin değmediği, saf ve doğallığı ifade eden ortamdır. Yapay çevre olarak adlandırılan kavram ise insanoğlunun elinin değmesiyle yani beşeri yapımları da içinde barındıran ve doğal çevrenin de bir parçası olan ortamdır. İnsanoğlunun doğal çevreyi kullanarak kendine oluşturmaya çalıştığı yapay çevre, günümüz dünyasının en önemli tehditlerinden biri olan çevre kirliliğine yol açmıştır. İnsanlığın doğayı bilinçli ya da bilinçsiz şekilde kötü kullanımı sonucu

oluşan ve çeşitli çevre sorunlarının başında gelen çevre kirliliğini genel bir şekilde çevre denilen kavramın doğal olmayan yollarla yani insan müdahalesi sonucu oluşan ekosistem bozukluğu olarak tanımlanabilir.

İnsanoğlunun meydana getirdiği nüfus artışı; zamanla kentleşme, sanayileşme gibi gelişmelerin doğa ile iç içe olmasından dolayı çevre kirliliği körüklenmiştir. Bu gelişmeler sonucunda şirketlerin ve kurumların sosyal sorumluluk ilkesi gereği muhasebe de çevre kirliliği konusunu bünyesine dâhil etmek zorunda kalmış ve sonucunda çevre muhasebesi denilen kavram ortaya çıkmıştır (Taşdemir 2011). Muhasebenin sosyal sorumluluktaki payı, kişisel çıkarları gözetmek yerine toplum çıkarlarını muhasebe işlemleriyle ve mali tablolar aracılığıyla gözetmektir. İşletmelerin faaliyetlerinde çevreye karşı sorumluluklarını gözardı etmeleri toplumu direkt olarak etkilemektedir. Bu açıdan muhasebe topluma karşı sosyal sorumluluk kavramı gereği çevre konusunda da işletmelere rehberlik sağlamalıdır. Bu çalışmada çevre muhasebesi kavramsak olarak ele alındıktan sonra Türkiye’de bu alanda yapılmış akademik çalışmalar incelenecektir.

2. ÇEVRE MUHASEBESİ

Dünya üzerinde hızlı nüfus artışı sonucu oluşan ve tüketime odaklanmış bir biçimde yaşayan insanoğlunun davranışları çevre sorunlarını doğurmuştur. Bu oluşan çevre sorunları da hızlı bir biçimde insanların dikkatini çekmiş ve doğada yeterli kaynak bulunmamasından dolayı insanlığı kötü anlamda etkileyen rekabet koşulları gereği, insanlığı dünyanın yok olacağı korkusu sarmıştır. Bu korku muhasebenin sosyal sorumluluk kavramını daha da önemli hale getirmiştir. Öte yandan meydana gelen bu çevre sorunları işletmeleri de olumsuz etkilemiştir. Meydana gelen çeşitli çevre sorunlarından kötü anlamda etkilenen işletmeler, sosyal sorumluluk ilkesinin de getirdiği gerekçelerle bu konuyu muhasebe sistemine de taşımak zorunda kalmışlardır. İnsanoğlu doğaya oluşturduğu zararların sonucunda yine kendi zarar görmektedir. Çevre sorunları da bu şekilde ortaya çıkmıştır ve bu sorunların üzerine bir nebze de olsa su dökmek için sosyal sorumluluk ve çevre muhasebesi birleştirilmiştir.

Çevre muhasebesi, işletmelerin alacağı kararların çevreye yönelik maliyetlerinin hesaplanabilmesi amacıyla geleneksel muhasebe ve finans ilkelerinin kullanılmasıdır. Temel olarak yaşadığımız dünyanın atalardan miras kalmadığı, sonraki nesil çocuklarından ödünç alındığı felsefesine dayanır (Özkoç, 1998). İşletmelerin çevre muhasebesi uygulamalarında finansal muhasebe, yönetim muhasebesi ve milli gelir muhasebesinden faydalanır.

Finansal muhasebe, işletme iç ve dış ilgililerine sunulacak finansal raporların hazırlanması sürecidir. Bu kapsamda çevresel muhasebe uygulamaları finansal muhasebe raporlarının bir parçası olarak sunulur. Yönetim muhasebesi işletme içi karar almada kullanılır. Alternatif olarak çevre muhasebesi, devlet kurumları tarafından ülkenin gayri safi yurtiçi hasılasını ve ticari kararların ülkenin ekonomik refahını nasıl etkilediğini hesaplamak için kullanılır. Milli gelir muhasebesi ülkelerin gelirleri oluşturan faaliyetlerinin ölçülmesine denmektedir. Ülkenin üretim gelirleri ile harcamaları arasındaki karşılıklı ilişkisi ve ekonomik faaliyetlerin genel özeti milli gelir hesaplarıyla belirlenmektedir. Üretim açısından çevresel maliyetlerin bu çerçevede değerlendirilmesinde milli gelir muhasebesi gözönünde bulundurulabilir.

Çevresel maliyetlerin iyileştirilmiş yönetimi genellikle endüstri ve toplum için iyidir. Çevre muhasebesi çevresel maliyetlerin azaltılması yönündeki fırsatlarını belirlemek veya gelir akışı yaratan çevresel girişimleri desteklemek için kullanılır. Aynı zamanda çevre muhasebesi, doğal kaynakların çevresel ve operasyonel maliyetlerinin yönetimine yardımcı olmak için hayati bir araçtır.

Çevre muhasebecileri, şirket verileri veya hizmetleri üretmek için kullanılan hammaddelerle ilgili geçmiş veriler ve son trendler üzerine araştırmalar yaparak karar vericilerin enerji verimliliği hedefleri oluşturmalarına yardımcı olur. Bu muhasebeciler ayrıca şirket mal ve hizmetlerinde kullanılan hammaddelerin mevcudiyetini de takip ederler. Uygun hammadde ikamelerinin daha düşük yaşam döngüsü maliyetleri üretilip üretilmeyeceğini belirlemek için hesaplamalar yaparlar ve şirketlerinin mevcut uygulamalarıyla ilişkili çevresel etkileri azaltırlar. Çevre muhasebecileri, geleneksel enerji sistemlerini rüzgâr türbinleri ve yeni güneş shingle çatıları gibi alternatif sistemlerle değiştirmek için başabaş ve maliyet fayda analizleri yapan işletme uzmanlarıdır.

Çevre muhasebesinin bir diğer önemli rolü ise gösterilmeyen veya görünmeyen bilgilerin meydana getirilmesini sağlamasıdır. İşletmeler çevreye verdikleri zarara ilişkin gerçek bilgileri sergilemekten kaçınılmaktadırlar. Bu bağlamda çevre muhasebesi bu işletmelerin sosyal sorumluluk ilkesi çerçevesinde doğa dostu bir görünüm oluşturmalarını sağlamaktadır.

Ekolojik dengenin bozulması, küresel ısınmanın artması, su ve enerji kaynaklarının azalması gibi sebepler tüm disiplinleri etkilemiş, muhasebe biliminde de çevreyle ilgili birçok çalışma yapılmıştır. Ülkemizde bu alandaki çalışmaların ne düzeyde olduğunu ortaya

konulması büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede ülkemizde çevre konusunda muhasebe alanında yapılan çalışmaların bibliyometrik analizinin yapılması faydalı olacaktır.

3. METODOLOJİ

3.1. Araştırma Amacı

Bu çalışmada çevre muhasebesine yönelik Türkiye’de yapılan bilimsel çalışmaların incelenerek bibliyometrik olarak analizinin yapılması amaçlanmaktadır.

3.2. Araştırma Kapsamı ve Verilerin Toplanması

Araştırma kapsamını ulaşılabilen ilk kaynağın yayın yılı ve çalışmanın tamamlandığı yıl baz alınarak 1995-2018 yılları arasında Türkiye’de çevre muhasebesini konu edinen makale ve tez türündeki çalışmalar oluşturmaktadır. İnternet ortamındaki veritabanlarında çevre muhasebesine yönelik çalışmalar araştırılmış ve veriler toplanmıştır. Araştırmanın sadece internet ortamında ulaşılabilen çalışmaları kapsamı, yine internet ortamında araştırmanın yapılması sebebiyle yıl başlangıcının daha önceye gidememesi ve bazı kongre kitaplarının internet ortamında yayınlanmaması gibi nedenlerle kongre bildirilerinin, kitap bölümlerinin, kitapların kapsam dışı tutulması çalışmanın kısıtlarındandır.

Araştırmaya dahil edilen yayınlara ulaşabilmek için Ulusal Akademik Ağ ve Bilgi Merkezi (ULAKBİM), Google Akademik Dizini (Google Scholar), Akademik Sosyal Bilimler İndeksi (ASOSİNDEX), EBSCO Uluslararası Bilgi Servisi gibi veritabanları, tezler için ise Yükseköğretim Kurulu Tez Merkezi (YÖKTEZ) veritabanı kullanılmıştır. Araştırma sonucu 61 makale ve 34 teze ulaşılmıştır.

3.3. Araştırma Yöntemi

Çalışmada yöntem olarak Pritchard (1969) tarafından ortaya atılan bibliyometri kullanılmıştır. Bibliyometrik analiz kullanılan çalışmalarda çalışma içeriğine konu belge veya yayınların özelliklerin analiz edilerek çeşitli bulgulara ulaşılması amaçlanmaktadır (Temizkan vd., 2015). Belli konularda yapılan çalışmaların değişik metodlar ile analiz edilmesi ve bilimsel araştırmaların değerlendirilmesini mümkün kılan çalışmalar bibliyometrik araştırmalar şeklinde tanımlanır (Coşkun vd., 2014). Böylece bilimsel çalışmalar, istatistikler ve sayısal analizler ile incelenmektedir (Borgman & Furner, 2002).

Bu çalışmada yapılan araştırma sonucunda araştırma kapsamına dahil edilen 1995-2018 yılları arasında Türkiye’de çevre muhasebesini konu alan 61 makale ve 34 tez Excel programına aktarılmış ve analiz edilerek yorumlanmıştır.

3.4. Bulgular

Araştırma kapsamına dahil edilen çevreyle ilgili olarak muhasebe alanında yapılan çalışmalar Tablo 1’de listelenmiştir.

Tablo 1. Çevre muhasebesi alanında yapılmış ulusal yayınlar

#	YAYIN				YAZAR			
	AD	YIL	DERGİ/ KURUM	İÇERİK TÜRÜ	YAYIN TÜRÜ	AD-SOYAD	UNVAN	KURUM
1	"Çevre Muhasebesi ve Nuh Çimento A.Ş.'de Çevre Muhasebesi Üzerine Pilot Bir Çalışma"	1995	"Anadolu Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Ümmühan Aslan		"Anadolu Üni."
2	"Çevre Muhasebesi"	1998	"Dokuz Eylül Üniversitesi İ.İ.B.F. Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	A.Erdal Özkol	Dr.	"Dokuz Eylül Üni."
3	"Çevre Muhasebesi"	1998	"Sakarya Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Ahmet Vecdi Can Hilmi Kırloğlu	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Sakarya Üni."
4	"Çevre Muhasebesi ve Çevresel Maliyetler"	2001	"Selçuk Ü. İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Ali Alagöz Baki Yılmaz	Dr. Öğr. Üyesi Ar. Gör.	"Sakarya Üni." "Sakarya Üni."
5	"Çevre Muhasebesi ve Çevresel Maliyetlerin Üretim Maliyetlerine Etkileri Üzerine Bir Araştırma"	2001	"Mustafa Kemal Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Zeynep Melek Mehmet Özbirecikli	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Mustafa Kemal Üni."
6	"Çevre Muhasebesi Uygulamaları, Muhasebecilerin Çevre Sorunlarına Karşı Tutumları Ve ISO 14000 Belgeli Kuruluşlarda Bir Araştırma (Kimya İlaç Sektörü)"	2002	"İstanbul Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Nursen Karakaş Lerzan Akün Kavut	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"İstanbul Üni."
7	"Belediyelerde Çevre Muhasebesi Uygulaması"	2003	"Sakarya Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Şule Kasapoğlu Hilmi Kırloğlu	Öğrenci Doç. Dr.	"Sakarya Üni."
8	"Çevre Muhasebesine Genel Bakış"	2004	"Selçuk Ü. İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Ayşe Tansel Çetin Murat Özcan Rahmi Yüce	Arş. Gör. Arş. Gör. Arş. Gör.	"Gebze Teknik Üni." "Gebze Teknik Üni." "Gebze Teknik Üni."
9	"Çevre Muhasebesinde Çevre Maliyetlerinin Belirlenmesi Ve TÜPRAŞ' da Bir Uygulama"	2005	"Kocaeli Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	DR Tezi	Kamuran Soylu Vasfi Haftacı	Öğrenci Prof. Dr.	"Kocaeli Üni."
10	"Avrupa Birliği Ve Üye Ülkelerde Çevre Muhasebesi Uygulamaları"	2005	"Gazi Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	İtir Güney Semih Hüseyin Tokay	Öğrenci Prof. Dr.	"Gazi Üni."
11	"Çevre Maliyetleri Muhasebe Sistemi ve Bir Uygulama"	2005	"Afyon Kocatepe Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	DR Tezi	Ercüment Okutmuş Halim Sözbilir	Öğrenci Prof. Dr.	"Afyon Kocatepe Üni."

12	"Çevre Maliyet Muhasebesi Bilgi Sisteminin Geliştirilmesi ve Bir Uygulama"	2005	"Anadolu Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Mustafa Gül Adnan Sevim	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Anadolu Üni."
13	"Çevresel Muhasebede Kavramsal Tartışmaların Gelişimi ve Analizi"	2006	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Hilmi Kırloğlu Ahmet Vecdi Can	Prof. Dr. Doç. Dr.	"Sakarya Üni."
14	"Çevre Muhasebesi ve Mermer İşletmeleri Uygulaması (Ermaş Madencilik Tur. San. ve Tic. A.Ş. Örnek Uygulaması)"	2006	"Muğla Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Fatma Yağlı Recep Şener	Öğrenci Prof. Dr.	"Muğla Üni."
15	"Çevre Kirlenmesi ve Çevre Koruma Bağlamında Çevre Muhasebesinin Önemi"	2007	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Vasfi Haftacı Kamuran Soylu	Prof. Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Kocaeli Üni."
16	"Otel İşletmelerinde Çevresel Muhasebe"	2007	"Dokuz Eylül Üniversitesi İşletme Fakültesi"	Teorik & Kavramsal	Makale	B. Esra Aslanertik Işıl Özgen		"Dokuz Eylül Üni."
17	"Çevreci Şirket ve Çevre Muhasebesi"	2007	"Mali Çözüm Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Ulaş Çakar	Öğr. Gör. Dr.	"Dokuz Eylül Üni."
18	"Çevreye Duyarlı Muhasebe"	2007	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Muhsin Çelik	Dr. Öğr. Üyesi	"Pamukkale Üni."
19	"Çevre Muhasebesi: Çevre Maliyetleri ve Çevre Raporlaması"	2007	"Çanakkale 18 Mart Üniversitesi Yönetim Bilimleri Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Hüseyin Ergin Ercüment Okumuş	Prof. Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Dumlupınar Üni." "Akdeniz Üni."
20	"Sürdürülebilir Kalkınma ve Çevre Muhasebesi (I)"	2007	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Ahmet Mutlu	Arş. Gör.	"Hitit Üni."
21	"Sürdürülebilir Kalkınma ve Çevre Muhasebesi (II)"	2007	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Ahmet Mutlu	Arş. Gör.	"Hitit Üni."
22	"Çevre Kalitesi ve Çevre Muhasebesi"	2008	"Marmara Ü. İİBF Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Asaf Murat Altuğ	Arş. Gör.	"Marmara Üni."
23	"Çevresel Bilgilerin Muhasebesi ve Raporlanması"	2008	"Kocaeli Üniversitesi SBE Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Vasfi Haftacı Kamuran Soylu	Prof. Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Kocaeli Üni."
24	"Sürdürülebilir Bir Çevre İçin Çevre Muhasebesi ve KOBİ'lere Yönelik Bir Araştırma"	2008	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	İbrahim Lazol Elif Muğal	Prof. Dr. Arş. Gör.	"Uludağ Üni." "Uludağ Üni." "Çukurova Üni."
25	"KOBİ'lerde Çevresel Maliyetlerin Sınıflandırılmasına Yönelik Bir Öneri: Metal İşleme Sektöründen Bir Uygulama"	2008	"Ekoloji Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Ali Coşkun Nurcan Karaca	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi Öğr. Gör.	"Fatih Üni." "Fatih Üni."
26	"Türkiye Konaklama İşletmelerinde Çevre Muhasebesi ve AB Uygulamalarıyla Karşılaştırılması: Antalya Bölgesinde Bir Araştırma"	2008	"Akdeniz Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Esra Kılıç Nilüfer Tetik	Öğrenci Doç. Dr.	"Akdeniz Üni."

27	"Çevresel Raporlama 2009 Rehberleri ve İşletme Çevresel Raporlarında Açıklanması Gereken Bilgiler"	2009	"Süleyman Demirel Ü. İİBF Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Hikmet Ulusan	Dr. Öğr. Üyesi	"Bozok Üni."
28	"Sürdürülebilir Kalkınmada Çevre Muhasebesinin Etkileri"	2009	"Atatürk Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	İhsan Yıldıztekin	Dr. Öğr. Üyesi	"Atatürk Üni."
29	"Çevre Muhasebesi ve Çevre Maliyetlerinin Üretim Maliyetlerine Etkileri"	2009	"Selçuk Ü. Sosyal Bilimler MYO Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Yasemin Soylu Hüseyin İleri	Öğr. Gör. Dr. Öğr. Üyesi	"Selçuk Üni."
30	"İşletme Yönetim Aracı Olarak Çevresel Muhasebe"	2009	"Çukurova Ü. İİBF Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Mehmet Ünsal Memiş	Dr. Ar. Gör.	"Çukurova Üni."
31	"Çevresel Yönetim Muhasebesi Aracı Olarak Malzeme Akış Maliyet Muhasebesi Yöntemi"	2009	"Muhasebe ve Denetime Bakış"	Araştırma & Analiz	Makale	Ayşe Necef Yereli Volkan Yakın	Dr. Öğr. Üyesi Öğrenci	"Celal Bayar Üni."
32	"Atık Yönetimi ve Muhasebesi: Sakarya'daki İşletmeler Üzerinde Bir Araştırma"	2009	"Sakarya Ü. SBE Akademik İncelemeler Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Hilmi Kırılıoğlu Meral Erol Fidan	Prof. Dr. Öğr. Gör. Dr.	"Sakarya Üni." "Bilecik Üni."
33	"Çevresel Maliyetlerin Mamullere Yüklenmesinde Kullanılan Dağıtım Anahtarlarının Seçiminde Analitik Hiyerarşi Yöntemi ve Bir Uygulama"	2009	"Süleyman Demirel Ü. İİBF Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Murat Esmeray Şükran Güngör Tanç	Dr. Öğr. Üyesi Arş. Gör.	"Erciyes Üni." "Nevşehir Üni."
34	"Çevre Muhasebesi ve Uygulaması"	2009	"Marmara Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Elif Başkale Gürbüz Gökçen	Öğrenci Prof. Dr.	"Marmara Üni."
35	"Isparta Antalya Burdur Üretim İşletmelerinin Çevre Konularına ve Çevre Muhasebesine Yaklaşımlarına İlişkin Bir Araştırma"	2009	"Süleyman Demirel Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Rukiye Aymaz Vesile Ömürbek	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Süleyman Demirel Üni."
36	"Çevre Maliyetleri Ve Bir Sanayi İşletmesinde Uygulama"	2009	"Kocaeli Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Fusun Özay Baltacı Selman Aziz Erden	Öğrenci Prof. Dr.	"Kocaeli Üni."
37	"Türkiye Finansal Raporlama Standartları'nın Çevresel Maliyet ve Borçların Muhasebeleştirilmesi ve Raporlanması Açısından İncelenmesi"	2010	"Selçuk Üniversitesi İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Hikmet Ulusan	Dr. Öğr. Üyesi	"Bozok Üni."
38	"Organize Sanayi Bölgeleri İçinde ve Dışında Faaliyet Gösteren İşletmelerin Çevre-Atık Yönetimi ve Muhasebe Konularında Mevcut Durum ve Farklılıkları (Sakarya İlinde Bir Araştırma)"	2010	"Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Hilmi Kırılıoğlu Meral Erol Fidan	Prof. Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Sakarya Üni." "Bilecik Şeyh Edebali Üni."

39	"Çevre Muhasebesi ile 2010 İlgili Muhasebe Meslek Mensupları Üzerine Bir Araştırma"	"İnönü Ü. Akademik Yaklaşımlar Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Fikret Otlu Gamze Ayça Kaya	Doç. Dr. Öğrenci	"İnönü Üni."
40	"Çevre Muhasebesi Açısından Kağıt Ambalajı Geri Dönüştüren İşletmelerin Faaliyetlerinin Muhasebeleştirilme-si ve Fayda-Maliyet Analizi Ankaş Atık Kağıt İmalat San. Ve Tic. A.Ş.'de Uygulama"	"Afyon Kocatepe Üniversitesi"	Muhasebeleştirme & Analiz	DR Tezi	Fatma Akcanlı Naciye Gökçe	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Afyon Kocatepe Üni."
41	"Çevre muhasebesi ve 2010 Alanya'daki bir konaklama işletmesinde uygulanması"	"Akdeniz Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Umut Tuğlu Ercüment Okutmuş	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Akdeniz Üni."
42	"Konaklama İşletmelerinde Çevresel Maliyet Faktörlerinin Çevre Muhasebesi Üzerine Etkileri: Türkiye-Birleşik Krallık Uygulaması"	"Akdeniz Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	DR Tezi	Sevgi Aydın Hakan Er	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Akdeniz Üni."
43	"Karbon (Sera Gazı) 2011 Muhasebesi"	"Mali Çözüm Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Süleyman Uyar Emre Cengiz	Doç.Dr. Öğr. Gör. Dr.	"Akdeniz Üni." "Akdeniz Üni."
44	"Karbon Ticareti ve 2011 Karbon Bankacılığı"	"Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Cemal Elitaş Ali Çüneyt Çetin	Doç. Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Afyon Kocatepe Üni." "Süleyman Demirel Üni."
45	"İşletmelerde Çevre 2011 Muhasebesi: İzmir İli Uygulaması"	"Ege Ü. Akademik Bakış Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Ayşen Korukoğlu	Dr. Öğr. Üyesi	"Ege Üni."
46	"İşletmelerde Çevresel 2011 Maliyetler ve Bir Uygulama"	"İnönü Ü. Akademik Yaklaşımlar Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Hilmi Kırhoğlu Meral Erol Fidan	Prof. Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Sakarya Üni." "Bilecik Üni."
47	"Çevreyi Korumanın 2011 Makroekonomik Değişkenler Üzerindeki Maliyetleri ve Çevresel Kalite-Ekonomik Güç İkilemi"	"Uludağ Ü. İİBF Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Recep Ulucak	Arş. Gör.	"Erciyes Üni."
48	"Üretim İşletmelerinin 2011 Sosyal Bir Sorumluluk Olarak Çevre Muhasebesine Verdikleri Önem: Mersin-Tarsus Organize Sanayi Bölgesi'nde Faaliyet Gösteren Üretim İşletmeleri Üzerinde Bir Uygulama"	"Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Eray Çetin Mahmut Yardımcıoğlu	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Karamanoğlu Mehmetbey Üni."

49	"Çevre Maliyet Yönetimi: Kesimhane Uygulaması"	2011	"Dokuz Eylül Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Ahror Bobojonov Banu Esra Aslanertik	Öğrenci Doç. Dr.	"Dokuz Eylül Üni."
50	"Stratejik Rekabet Amacına Yönelik Çevre Maliyetlerinin Rolü"	2011	"Marmara Üniversitesi"	Muhasebeleştirme & Analiz	YL Tezi	Begüm Öktem Osman Altuğ	Öğrenci Prof. Dr.	"Marmara Üni."
51	"İslam, Çevre ve Muhasebe: İslami İlkeler ve Çevre Muhasebesi Kavramı"	2012	"Sütçü İmam Ü. İİBF Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Mahmut Yardımcıoğlu	Doç. Dr.	Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni."
52	"Çevre Maliyetlerinin Hesaplanması ve Muhasebeleştirilmesi: Bir Çimento Fabrikasında Vaka Çalışması"	2012	"Çağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Beyhan Beller Ali Deran Ayşegül Hatipoğlu	Öğr. Gör. Doç. Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Giresun Üni." "Niğde Üni." "Niğde Üni."
53	"Muhasebe Standartları Bağlamında Otel İşletmelerinde Çevre Muhasebesi"	2012	"Abant İzzet Baysal Üniversitesi Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Ahmet Aktürk Fatma Akcanlı Hasan Şenol Yılmaz Akyüz	Dr. Öğr. Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Öğr. Üyesi Dr. Öğr. Üyesi	"Akdeniz Üni." "Uşak Üni." "Süleyman Demirel Üni." "Uşak Üni."
54	"Karbon Muhasebesi"	2012	"Selçuk Ü. İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Haluk Duman Rabia Özpeynirci Mehmet Yücenurşen Haşim Bağcı	Dr. Öğr. Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Öğr. Gör. Arş. Gör.	"Aksaray Üni." "Karamanoğlu Mehmet Bey Üni." "Aksaray Üni." "Aksaray Üni."
55	"Paydaşların Çevre Muhasebesi Uygulamalarına Etkileri"	2012	"Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Sevgi Aydın	Dr.	
56	"Konaklama İşletmelerinde Çevre Muhasebesi Uygulamaları ve Çevresel Maliyetlerin Yaşam Döngüsü Değerlemesi: Türkiye - Birleşik Krallık Örneği"	2012	"Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Sevgi Aydın	Dr.	
57	"Konaklama İşletmelerinde Çevre Muhasebesi Uygulamaları: Marmaris İlçesi Örneği"	2012	"Muğla Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Mustafa Alagöz Recep Şener	Öğrenci Prof. Dr.	"Muğla Üni."
58	"Yöneticilerin Kişisel Değerlerinin Çevre Muhasebesi Tutumlarına Etkisi Üzerine Bir Araştırma"	2012	"Atatürk Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	DR Tezi	Mehmet Güner M. Suphi Orhan	Öğrenci Prof. Dr.	"Atatürk Üni."
59	"Muhasebe Çevresi ve Çevrenin Muhasebeye Etkisi"	2013	"Gümüşhane Ü. Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Yusuf Sürmen Davut Aygün	Prof.Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Karadeniz Teknik Üni." "Recep Tayyip Erdoğan Üni."
60	"Çevresel Maliyetlerin Muhasebeleştirilmesi"	2013	"Marmara Üniversitesi İİBF Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Yıldırım Ercan Çalış	Öğr. Gör. Dr.	"Marmara Üni."

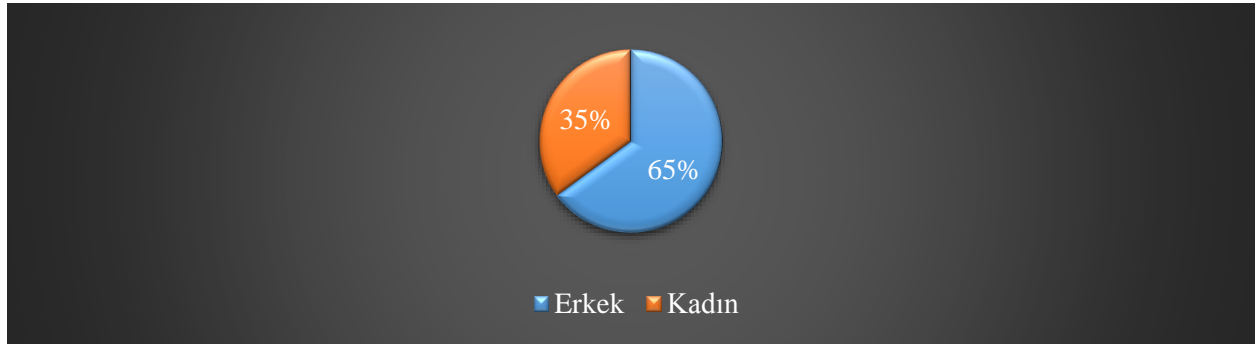
61	"Maliyet Muhasebesi 2013 Bakış Açısı ile İşletmelerde Çevre Maliyetleri ve Yönetimi"	2013	"Selçuk Ü. İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Ali Alagöz Duygu İrdiren	Doç. Dr. Öğrenci	"Selçuk Üni."
62	"Çevre Maliyetleri 2013 Muhasebe Sistemi ve Bir Uygulama"	2013	"Okan Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Zeynep Güven Seçkin Gönen	Öğrenci Doç. Dr.	"Okan Üni."
63	"Kurumsal 2014 Sürdürülebilirlik ve Muhasebeye Yansımaları: Sürdürülebilirlik Muhasebesi"	2014	"İnönü Ü. Akademik Yaklaşımlar Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Kayahan Tüm	Dr. Öğr. Üyesi	"Hatay Mustafa Kemal Üni."
64	"Çevresel Maliyetlerin 2014 Muhasebeleştirilmesine Yönelik Bir Seramik Fabrikasında Uygulama"	2014	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Seçkin Gönen Zeynep Güven	Doç. Dr. Öğrenci	"Dokuz Eylül Üni."
65	"İşletmelerin 2014 Çevre Muhasebesi Konularına Yaklaşımlarının Analizi"	2014	"Ege Ü. Akademik Bakış Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Ayşen Korukoğlu	Dr. Öğr. Üyesi	"Ege Üni."
66	"Firma Özellikleri ve 2014 Çevresel Açıklama: Borsa İstanbul 100 Endeksinde Yer Alan Firmalar Üzerine Ampirik Bir Araştırma"	2014	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Halil Emre Akbaş	Doç. Dr.	"Yıldız Teknik Üni."
67	"Çevre Muhasebesinin 2014 Önemi Üzerine Yalova İlinde Bir Araştırma"	2014	"Beykent Ü. SBE Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Cevdet Kızıl Vedat Akman Aldulkadir Tasmacıoğlu Hakan Taşkıran	Dr. Öğr. Üyesi Dr. Öğr. Üyesi Öğrenci Öğrenci	"Yalova Üni." "Beykent Üni."
68	"Çevre Muhasebesi 2014 Uygulamalarının Bilecik İşletmelerinde Uygulanması Üzerine Bir Çalışma"	2014	"Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL TEZİ	Aysun Bakkal Mustafa Arı	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Bilecik Şeyh Edebali Üni."
69	"İşletmelerde 2015 Çevre Muhasebesi ve Diğer Çevresel Faaliyetlerin Gerçekleşme Durumunun Araştırılması"	2015	"Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Ayşen Korukoğlu	Dr. Öğr. Üyesi	"Ege Üni."
70	"Termik Santrallerde 2015 Çevresel Maliyetlerin Muhasebeleştirilmesi"	2015	"Gaziantep University Journal of Social Sciences"	Muhasebeleştirme	Makale	Hakkı Fındık	Dr. Öğr. Üyesi	"Kırklareli Üni."
71	"Sürdürülebilir Bir 2015 Çevre İçin Karbon Muhasebesi ve Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Sisteminin Entegrasyonu"	2015	"Mali Çözüm Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Hakan Vargün Serhan Gürkan Halim Akbulut	Dr. Öğr. Üyesi Dr. Öğr. Üyesi	"Karabük Üni." "Karabük Üni." "Bülent Ecevit Üni."
72	"Karbon Ticaretinin 2015 Uluslararası Muhasebe Standartlarına Göre Muhasebeleştirilmesi"	2015	"Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Mehmet Durgut	Dr. Öğr. Üyesi	"Giresun Üni."

73	"Çevre Muhasebesi Ve Çimento Fabrikalarının Çevre Muhasebesine Olan Duyarlılığı: Çorum Votorantim Çimento Fabrikası Uygulaması"	2015	"Hitit Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Ela Hiçyorulmaz Habib Akdoğan	Öğrenci Doç. Dr.	"Hitit Üni."
74	"Türkiye Muhasebe Standartları Kapsamında Çevre Muhasebesi Uygulamalarının İncelenmesi"	2015	"Karadeniz Teknik Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Fatih Akdeniz Uğur Kaya	Öğrenci Prof. Dr.	"Karadeniz Teknik Üni."
75	"İş Örgütlerinde Çevre Muhasebesi Algısına Yönelik Bir Araştırma: Diyarbakır İli Örneği"	2016	"İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ ARAŞTIRMALAR I DERGİSİ"	Araştırma & Analiz	Makale	Abdulkadir Bilen Osman Seyitoğulları	Prof. Dr. Ar. Gör.	"Dicle Üni." "Hakkari Üni."
76	"Küresel Isınma Sorununa Muhasebecilerin Bakışı: Karbon Muhasebesi"	2016	"İNSAN VE TOPLUM BİLİMLERİ ARAŞTIRMALAR I DERGİSİ"	Muhasebeleştirme	Makale	Ali Altınbay Melis Golagan	Dr. Öğr. Üyesi Öğrenci	"Dumlupınar Üni." "Dumlupınar Üni."
77	"Çevre Maliyetleri Muhasebesi ve Raporlanması"	2016	"Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Ahmet İçöz Yavuz Kılınc	Dr. Arş. Gör.	"Kocaeli Üni." "Kocaeli Üni."
78	"Su Ürünleri Yetiştiriciliği Yapan İşletmelerde Çevresel Maliyetlerin Muhasebeleştirilmesi"	2016	"Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi"	Muhasebeleştirme	Makale	Cengiz Güney Hamdi Aydın	Öğr. Gör. Doç. Dr.	"Kocaeli Üni." "Kocaeli Üni."
79	"Çevre Muhasebesi Dersinin Öğrencilerde Çevre Bilinci Oluşturmasına Etkisi Üzerine Bir Araştırma"	2016	"Gaziosmanpaşa Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Oktay Özkan Fatih Coşkun Ertaş	Öğrenci Prof. Dr.	"Gaziosmanpaşa Üni."
80	"Sosyal Sorumluluk Anlayışı Çerçevesinde Üretim İşletmelerinin Çevre Muhasebesine Verdikleri Önem: TRA 1 Bölgesinde Bir Araştırma"	2016	"Atatürk Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	DR Tezi	Alırıza Ağ M. Suphi Orhan	Öğrenci Prof. Dr.	"Atatürk Üni."
81	"Sanayi Sektöründe Çevre Muhasebesi Üzerine Bir Araştırma: Diyarbakır İli Örneği"	2016	Dicle Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Osman Seyitoğulları Abdulkadir Bilen	Öğrenci Prof. Dr.	"Dicle Üni."
82	"Çevre Maliyetleri Ve Çevre Performansının Analitik Karşılaştırılması: Bir Özel Hastane Uygulaması"	2016	"Selçuk Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Raghad Hashım Yahya Almallah Muhammet Bezirci	Öğrenci Doç. Dr.	"Selçuk Üni."
83	"Üretim İşletmelerinin Çevre Muhasebesine Verdikleri Önem Düzeyi: Erzurum, Erzincan, Bayburt Bölgesinde Bir Araştırma"	2017	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	M. Suphi Orhan Alırıza Ağ	Prof. Dr. Dr. Öğr. Üyesi	"Atatürk Üni." "Bayburt Üni."

84	"Çevre Yönetim Muhasebesi Uygulamaları İçin Yeni Bir Yaklaşım: Malzeme Akış Maliyet Muhasebesi"	2017	"Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Funda Özçelik	Dr. Öğr. Üyesi	"Uludağ Üni."
85	"Çevre Muhasebesi ve Çevresel Politikalara Verilen Önem Düzeyi: Erzurum-Erzincan Karşılaştırması"	2017	"İstanbul Gelişim Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Alırıza Ağ	Dr. Öğr. Üyesi	"Bayburt Üni."
86	"Kurumsal Yönetim Açısından Sosyal Sorumluluk ve Çevre Muhasebesinin İncelenmesi"	2017	"Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi"	Teorik & Kavramsal	Makale	Mustafa Arı Gökhan Bayram	Dr. Öğr. Üyesi Öğrenci	"Bilecik Şeyh Edebali Üni."
87	"Çevresel Maliyetlerin Faaliyet Tabanlı Maliyetleme Yöntemi ile Belirlenmesi ve Bir Uygulama"	2017	"Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Ayşe Kurtlu	Dr. Öğr. Üyesi	"Karabük Üni."
88	"Muhasebe Dersi Alan Öğrencilerin Yeşil Muhasebe Konusundaki Algıları ve Farkındalıkları"	2017	"Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Züleyha Yılmaz Zeynep Şahin	Arş. Gör. Öğr. Gör.	"Ordu Üni." "Karadeniz Teknik Üni."
89	"Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin Çevre Muhasebesine Yönelik Tutumları Üzerine Bir Araştırma: Kahramanmaraş Örneği"	2017	"Hasan Kalyoncu Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Sevgi Sabak Hilmi Erdoğan Yayla	Öğrenci Doç. Dr.	"Hasan Kalyoncu Üni."
90	"Çevreye Duyarlılığın Rekabet Gücüne Etkisi: Yeşil Yıldızlı Oteller Üzerine Bir Uygulama"	2018	"Maliye ve Finans Yazıları"	Araştırma & Analiz	Makale	Öznur Doğan Fatih Coşkun Ertaş	Öğr. Gör. Prof. Dr.	"Kastamonu Üni." "Atatürk Üni."
91	"Otel ve Konukevi İşletmelerinde Çevre Bilinci ve Çevre Muhasebesi Uygulama Düzeyi: Şanlıurfa İlinde Bir Araştırma"	2018	"Journal of Current Researches on Business and Economics"	Araştırma & Analiz	Makale	Ömer Faruk Demirkol Neslihan Tancı Yıldırım	Dr. Öğr. Üyesi Öğr. Gör.	"Harran Üni." "Harran Üni."
92	"Mermer Üretim İşletmelerinin Sosyal Sorumluluk Kavramı Kapsamında Çevre ve Çevre Muhasebesine Yaklaşımları: Bir Araştırma"	2018	"Muhasebe ve Finansman Dergisi"	Araştırma & Analiz	Makale	Ali Apalı	Dr. Öğr. Üyesi	"Mehmet Akif Ersoy Üni."
93	"TMS / TFRS Açısından Çevre Muhasebesi ve Bir İnceleme"	2018	"Gazi Üniversitesi"	Muhasebeleştirme	YL Tezi	Ayşegül Öztürk Serap Sebahat Yanık	Öğrenci Prof. Dr.	"Gazi Üni."
94	"Sürdürülebilirlik, Çevresel Riskler ve Çevre Muhasebesi Arasındaki İlişkinin Tespiti: Erzurum İlinde Bir Araştırma"	2018	"Bayburt Üniversitesi"	Araştırma & Analiz	YL Tezi	Rana Güler Sülük Ali Rıza Ağ	Öğrenci Dr. Öğr. Üyesi	"Bayburt Üni."

95	"Muhasebe Bilgi Sistemi Bağlamında Çevre Muhasebesinin Türkiye Muhasebe Standartları (TMS) / Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TFRS) Açısından Değerlendirilmesi ve Malatya Organize Sanayi Bölgesi'nde Bir Araştırma"	2018	"İnönü Üniversitesi"	Muhase- eleştirme & Analiz	DR Tezi	Mehtap Bulut Deniz Yusuf Cahit Çukacı	Öğrenci Doç. Dr.	"İnönü Üni."
----	---	------	----------------------	-------------------------------------	---------	--	---------------------	--------------

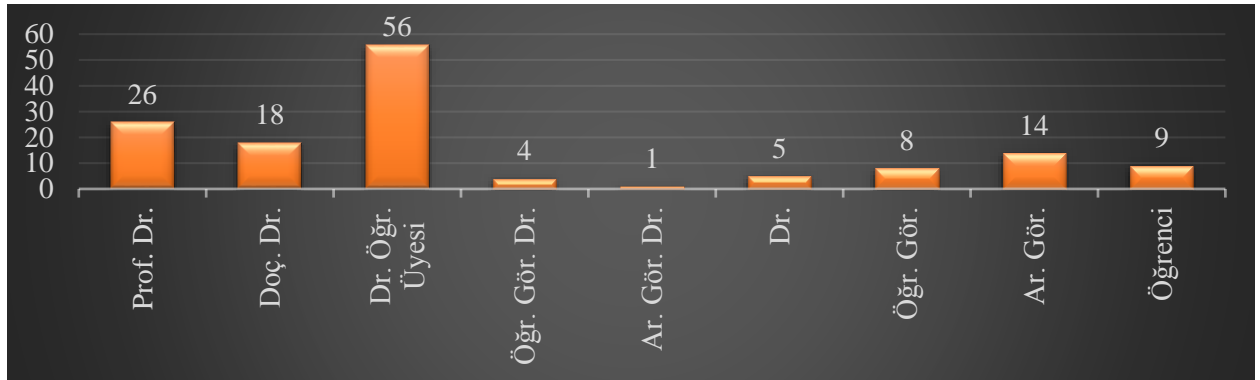
3.5. Yazarların Cinsiyetleri

Grafik 1. Yazarların cinsiyetleri

Grafik 1'den görüleceği gibi yazarlar cinsiyetlerine göre incelendiğinde 113 yazar ile yazarların %65'inin Erkek, 61 yazar ile %35'inin Kadın olduğu görülmüştür.

3.6. Yazarların Unvanları

Grafik 2. Yazarların unvanları

Grafik 5'ten anlaşılacağı gibi çevre muhasebesini konu edinen çalışmaların yazarlarının unvanları incelendiğinde yazarların 56 ile yarısından fazlasının doktor öğretim üyesi (yardımcı doçent doktor) olduğu görülmektedir. Onu ise 26 Profesör Doktor, 18 Doçent Doktor, 14 Araştırma Görevlisi ve 9 öğrenci takip etmektedir.

3.7. Yazarların Kurumları

Tablo 2. Üniversiteler bazında yazarların kurumu

Üniversite Adı	Yazar Sayısı
“Kocaeli Üniversitesi”	12
“Akdeniz Üniversitesi”	10
“Sakarya Üniversitesi”	9
“Selçuk Üniversitesi”	8
“Dokuz Eylül Üniversitesi”	8
“Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi”	7
“Atatürk Üniversitesi”	7
“Marmara Üniversitesi”	6
“Afyon Kocatepe Üniversitesi”	5
“Bayburt Üniversitesi”	4
“Hitit Üniversitesi”	4
“Karadeniz Teknik Üniversitesi”	4
“Süleyman Demirel Üniversitesi”	4
“İnönü Üniversitesi”	4
“Anadolu Üniversitesi”	4
“Gazi Üniversitesi”	4
“Muğla Üniversitesi”	4
“Aksaray Üniversitesi”	3
“Dumlupınar Üniversitesi”	3
“Ege Üniversitesi”	3
“Gebze Teknik Üniversitesi”	3
“Karabük Üniversitesi”	3
“Uludağ Üniversitesi”	3
“Dicle Üniversitesi”	3
“Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi”	3
“Karamanoğlu Mehmet Bey Üniversitesi”	3
“Bozok Üniversitesi”	2
“Çukurova Üniversitesi”	2
“Erciyes Üniversitesi”	2
“Fatih Üniversitesi”	2
“Giresun Üniversitesi”	2
“Harran Üniversitesi”	2
“Niğde Üniversitesi”	2
“Uşak Üniversitesi”	2
“Kocaeli Üniversitesi”	2
“Beykent Üniversitesi”	2
“Celal Bayar Üniversitesi”	2
“Yalova Üniversitesi”	2
“Gaziosmanpaşa Üniversitesi”	2
“Hasan Kalyoncu Üniversitesi”	2
“İstanbul Üniversitesi”	2
“Kırklareli Üniversitesi”	1
“Bülent Ecevit Üniversitesi”	1
“Hakkari Üniversitesi”	1
“Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi”	1
“Kastamonu Üniversitesi”	1
“Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi”	1
“Nevşehir Üniversitesi”	1
“Ordu Üniversitesi”	1
“Pamukkale Üniversitesi”	1
“Recep Tayyip Erdoğan Üniversitesi”	1
“Yıldız Teknik Üniversitesi”	1
“Okan Üniversitesi”	1

Tablo 2 incelendiğinde çevre muhasebesi üzerine yapılan çalışmalar ve tezlerin yazarlarının bağlı oldukları üniversiteler incelendiğinde ilk sırayı 12 yazar ile Kocaeli Üniversitesinin aldığı, onu ise sırasıyla 10 yazar ile Akdeniz Üniversitesi, 9 yazar ile Sakarya Üniversitesi ve 8 yazar ile Selçuk Üniversitesi ve Dokuz Eylül Üniversitesi takip etmektedir.

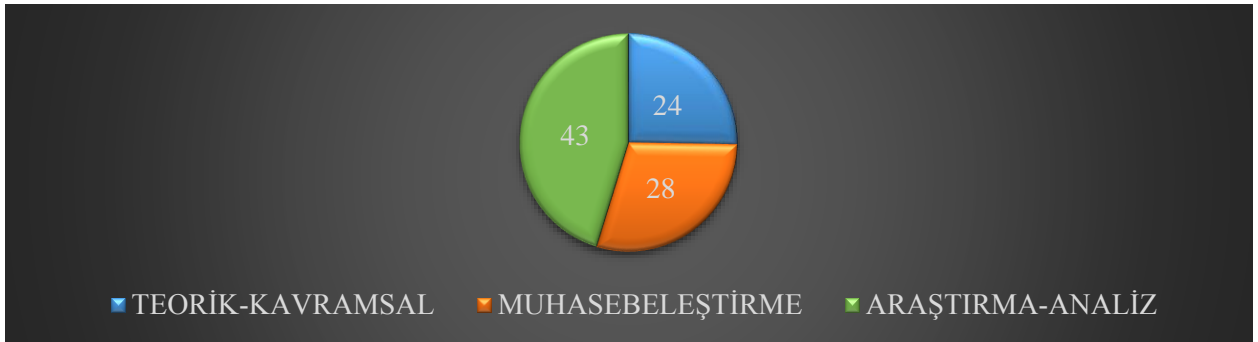
3.8. Yıllara Göre Yayın Sayıları

Grafik 3. Yıllara göre yayın sayıları

Grafik 2’den yıllara göre yayın sayılarına bakıldığında en çok yayının 10 yayın ile 2009 yılında yapıldığı görülmektedir. 2011, 2012 ve 2016 yıllarında 8 adet yayın yapılırken 2007 ve 2017 yıllarında ise 7 yayın yapılmıştır. 1995’ten itibaren ilk zamanlarda çok az sayıda yayın yayınlanırken çevre muhasebesine ilişkin yayın sayısının yıllar geçtikçe ciddi bir şekilde arttığı görülebilmektedir.

3.9. Yayın İçeriklerinin Türleri

Grafik 4. Yayınların içerik türleri

Grafik 6’daki yayın içerik türlerine bakıldığında çevre muhasebesi alanındaki çalışmaların içerik türleri incelendiğinde 43’ünün araştırma/analiz olduğu, 28’inin muhasebeleştirmeye yönelik olduğu ve kalan 24’ünün de teorik/kavramsal olduğu görülmektedir.

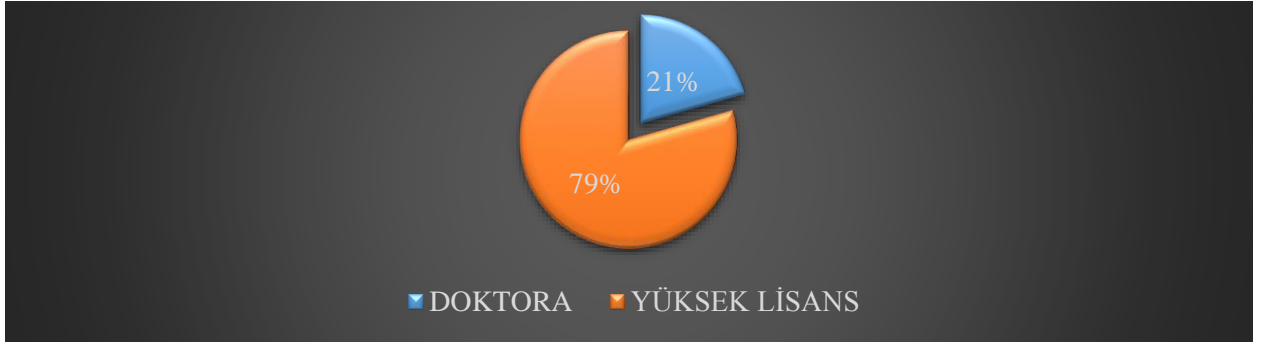
3.10. Dergilere Göre Makale Sayıları

Tablo 3. Dergilere göre makale sayıları

Dergi Adı	Makale Sayısı
“Muhasebe ve Finansman Dergisi”	10
“Selçuk Üni. İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi”	5
“Muhasebe ve Denetime Bakış Dergisi”	4
“İnönü Üni. Akademik Yaklaşımlar Dergisi”	3
“Mali Çözüm Dergisi”	3
“Ege Üni. Akademik Bakış Dergisi”	2
“İnsan ve Toplum Bilimleri Araştırmaları Dergisi”	2
“Marmara Üni. İİBF Dergisi”	2
“Süleyman Demirel Üni. İİBF Dergisi”	2
“Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi”	2
“Abant İzzet Baysal Üni. Ekonomik ve Sosyal Araştırmalar Dergisi”	1
“Atatürk Üni. SBE Dergisi”	1
“Balkan ve Yakın Doğu Sosyal Bilimler Dergisi”	1
“Beykent Üni. SBE Dergisi”	1
“Bilecik Şeyh Edebali Üni. SBE Dergisi”	1
“Çağ Üni. Sosyal Bilimler Dergisi”	1
“Çanakkale 18 Mart Üni. Yönetim Bilimleri Dergisi”	1
“Çukurova Üni. İİBF Dergisi”	1
“Dokuz Eylül Üni. İ.İ.B.F. Dergisi”	1
“Dokuz Eylül Üni. İşletme Fakültesi”	1
“Ege Stratejik Araştırmalar Dergisi”	1
“Ekoloji Dergisi”	1
“Gaziantep Üni. Journal of Social Sciences”	1
“Gümüşhane Üni. SBE Dergisi”	1
“İstanbul Gelişim Üni. Sosyal Bilimler Dergisi”	1
“Journal of Current Researches on Business and Economics”	1
“Kocaeli Üni. SBE Dergisi”	1
“Maliye ve Finans Yazıları”	1
“Muhasebe Bilim Dünyası Dergisi”	1
“Sakarya Üni. SBE Akademik İncelemeler Dergisi”	1
“Selçuk Üni. Sosyal Bilimler MYO Dergisi”	1
“Siyaset, Ekonomi ve Yönetim Araştırmaları Dergisi”	1
“Kahramanmaraş Sütçü İmam Üni. İİBF Dergisi”	1
“Uludağ Üni. İİBF Dergisi”	1
“Uluslararası Yönetim İktisat ve İşletme Dergisi”	1
“Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üni. İİBF Dergisi”	1

Tablo 3’teki çevre muhasebesine ilişkin çalışmaların sadece makale olanlarının yayımlandığı dergiler incelendiğinde en çok makale 10 makale ile en yakınındaki derginin iki katı makale ile Muhasebe ve Finansman Dergisinde olduğu görülmektedir. İkinci sırada beş makale ile Selçuk Üni. İİBF Sosyal ve Ekonomik Araştırmalar Dergisi bulunmaktadır. Üçüncü sırayı ise üçer makale ile İnönü Üni. Akademik Yaklaşımlar Dergisi ve Mali Çözüm Dergisi almaktadır.

3.11. Tezlerin Türüne Göre Çalışmalar

Grafik 5. Tezlerin türüne göre çalışmalar

Grafik 3'e göre çevre muhasebesi alanında yapılmış tez çalışmalarına bakıldığında 27 tez ile %79'unun yüksek lisans tezi olduğu, 7 tez ile kalan %21'inin ise doktora tezi olduğu görülmüştür.

3.12. Tezlerin Yapıldığı Üniversiteler

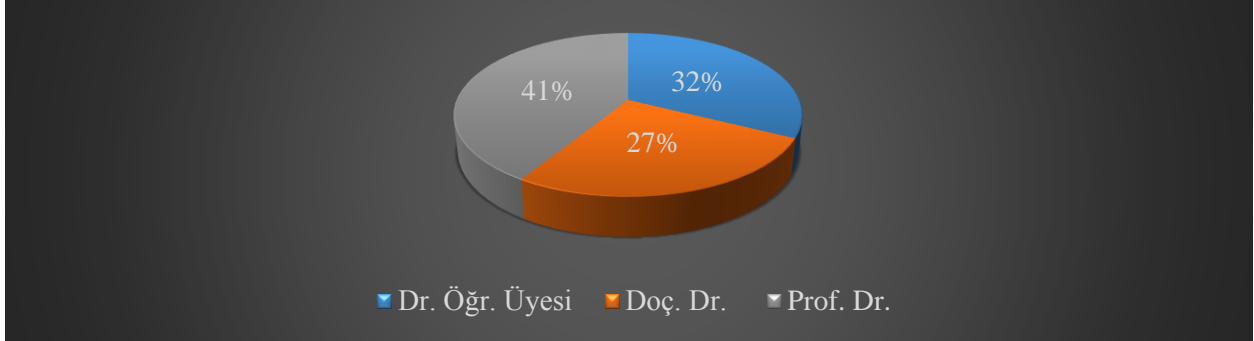
Tablo 4. Tezlerin yapıldığı üniversiteler

Üniversite Adı	Tez Sayısı
“Akdeniz Üniversitesi”	3
“Anadolu Üniversitesi”	2
“Sakarya Üniversitesi”	2
“Kocaeli Üniversitesi”	2
“Gazi Üniversitesi”	2
“Muğla Üniversitesi”	2
“Marmara Üniversitesi”	2
“Afyon Kocatepe Üniversitesi”	2
“Atatürk Üniversitesi”	2
“Hatay Mustafa Kemal Üniversitesi”	1
“İstanbul Üniversitesi”	1
“Süleyman Demirel Üniversitesi”	1
“Karamanoğlu Mehmetbey Üniversitesi”	1
“Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi”	1
“Hitit Üniversitesi”	1
“Karadeniz Teknik Üniversitesi”	1
“Gaziosmanpaşa Üniversitesi”	1
“Dicle Üniversitesi”	1
“Hasan Kalyoncu Üniversitesi”	1
“Bayburt Üniversitesi”	1
“İnönü Üniversitesi”	1
“Dokuz Eylül Üniversitesi”	1
“Okan Üniversitesi”	1
“Selçuk Üniversitesi”	1

Tablo 4'e göre tezlerin yapıldığı üniversiteler incelendiğinde en çok tez çalışmasının Akdeniz Üniversitesinde yapıldığı görülmektedir. Onu ise ikişer tez ile Anadolu Üniversitesi,

Sakarya Üniversitesi, Kocaeli Üniversitesi, Gazi Üniversitesi, Muğla Üniversitesi, Marmara Üniversitesi, Afyon Kocatepe Üniversitesi ve Atatürk Üniversitesinin takip etmektedir.

3.13. Tez Danışmanlarının Unvanları

Grafik 6. Tez danışmanlarının unvanları

Grafik 4’te görüleceği gibi tez çalışmalarının danışmanlarının unvanlarına bakıldığında 14 kişi ile %41’inin Prof. Dr., 11 kişi ile %32’sinin Dr. Öğr. Üyesi ve 9 kişi ile %27’sinin Doç. Dr. unvanına sahip olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.

4. SONUÇ

Dünyamızın ekolojik dengesinin bozulması sanayi devrimi ile birlikte katlayarak artmış ve çevrenin olumsuz etkilenmesi açısından yeni bir devir başlamıştır. Yaşanan sanayi ve teknoloji gelişimleri ekolojik açıdan olumsuz etkilerin de boyutlarının katlanarak artmasıyla sonuçlanmıştır. Tamamen endüstrileşmeye odaklanmasıyla çevrenin korunması ikinci planda kalmış ve toprak, su ve hava kirliliğinin önceki zamanlara göre katlanarak artmasının etkileri özellikle sonraki yüzyıllarda hissedilecek, dünya yaşamını tehlikeye sokacak sonuçlarla karşı karşıya kalmıştır. Bunun farkına varılmasıyla birlikte gerek ulusal gerekse uluslararası bazda önlemler alınmaya çalışılmaktadır. Bu durumun başlıca sorumlularından olan sanayileşen işletmelerinin, üzerlerine düşeni yapma konusunda sosyal sorumluluk kavramı gereği muhasebeye önemli görev düşmektedir. Muhasebe bilimi hayatın her alanında olduğu gibi çevrenin korunması ve işletmelerin faaliyetlerinin çevreye etkilerinin belirlenerek, gerekli kararların alınarak adımların atılabilmesi açısından kilit bir role sahiptir.

Ülkemizde bu alandaki çalışmaların ne düzeyde olduğunun ortaya konulması büyük önem arz etmektedir. Bu çerçevede ülkemizde çevre konusunda muhasebe alanında yapılan çalışmaların bibliyometrik analizinin yapılması faydalı olacaktır.

Bu çalışmada çevre muhasebesine yönelik Türkiye’de yapılan bilimsel çalışmalar incelenerek içerik analizine tabi tutulmuştur. Bu çalışmada yapılan araştırma sonucunda

araştırma kapsamına dahil edilen 1995-2018 yılları arasında Türkiye’de çevre muhasebesini konu alan 61 makale ve 34 tez Excel programına aktarılmış ve analiz edilerek yorumlanmıştır. Bulgular çerçevesinde çevre muhasebesi alanında yapılmış yayınların;

- Yazarlarının büyük çoğunluğunun erkek olduğu görülmüştür.
- Yazarların en çok Kocaeli Üniversitesinden olduğu, onu ise Akdeniz Üniversitesinin takip ettiği görülmüştür.
- En çok yayının 2009 yılında yapıldığı bulgusuna ulaşılmıştır. Sonraki yıllarda küçük farklılıklar dışında benzer oranlarda çalışmalar yapıldığı göze çarpmaktadır.
- En çok makalenin takip eden dergilere göre ciddi oranda farkla Muhasebe-Finansman Dergisinde yayınlandığı görülmüştür.
- Tez şeklindeki çalışmaların büyük çoğunluğunun yüksek lisans tezi olduğu görülmüştür.
- Tez şeklindeki çalışmaların en çok Akdeniz Üniversitesinde yapıldığı görülmüştür.
- Tez şeklindeki çalışmaların danışmanlarının en çok Prof. Dr. unvanlı kişiler olduğu bulgusuna ulaşılmıştır.
- Çalışmalar toplu olarak değerlendirildiğinde yazarların yarıdan fazlasının Dr. Öğr. Üyesi unvanına sahip kişiler olduğu görülmüştür.
- Çalışma içeriklerinin çoğunluğunun araştırma-analiz olduğu görülmüştür.

Çevre muhasebesi konusu son yıllarda gitgide önem kazanmaya başlamış ve bu konu üzerine akademik çalışmalar da günden güne artmaktadır. Ekolojik denge karşısındaki en büyük tehdidin işletmeler olduğu düşünüldüğünde işletmelerin bu konudaki üzerine düşenlerin yapılması açısından muhasebeye büyük görev düşmektedir. Ekolojik dengenin insan hayatındaki önemi ve özellikle ülkemizin coğrafi güzelliği, tarımsal ve iklimsel çeşitliliği düşünüldüğünde ülkemizdeki çevre muhasebesi alanındaki çalışmaların halen yeterli seviyede olmadığı söylenebilir. Bu açıdan çevre muhasebesi alanında akademik çalışmaların sayısının artması önem arz etmektedir. Bu çalışmaya sadece makale ve tez şeklindeki yayınlar dahil edildiğinden ileriki çalışmalarda bildiri, kitap bölümü, kitap gibi yayınların da dahil edilmesi faydalı olacaktır.

KAYNAKÇA

Borgman, C. L., & Furner, J. (2002). Scholarly communication and bibliometrics. *Annual review of information science and technology*, 36(1), 2-72.

Coşkun, İ., Dündar, Ş., & Parlak, C. (2014). Türkiye’de özel eğitim alanında yapılmış lisansüstü tezlerin çeşitli değişkenler açısından incelenmesi (2008-2013). *Ege Eğitim Dergisi*, 15(2), 375-396.

Özkol, A. E. (1998). Çevre muhasebesi. *Dokuz Eylül Üniversitesi İktisadi İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 13(1), 15-26.

Pritchard, A. (1969). Statistical bibliography or bibliometrics. *Journal of documentation*, 25(4), 348-349.

Taşdemir, V. (2011). İşletme-Çevre İlişkilerinin Muhasebe Açısından Raporlanması. *Yayınlanmamış Yüksek Lisans Tezi*. Ankara: Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü.

Temizkan, S. P., Çiçek, D., & Özdemir, C. (2015). Bibliometric profile of articles published on health tourism. *International Journal of Human Sciences*, 12(2), 394-415.

Extended Summary

The deterioration of the ecological balance of our world has increased exponentially with the industrial revolution and a new era has begun in terms of negatively affecting the environment. Experienced industry and technology developments have resulted in an exponential increase in the size of negative ecological effects. With the focus on industrialization, the protection of the environment remained in the background, and the effects of the exponential increase in soil, water and air pollution compared to previous times were faced with consequences that would be felt especially in the following centuries and endanger the world's life. With the realization of this, measures are being taken on both national and international basis. Due to the concept of social responsibility, accounting has an important role in doing their part for the industrialized enterprises, which are among the main responsibilities of this situation. As in all areas of life, accounting science has a key role in protecting the environment and determining the effects of the activities of the enterprises on the environment, taking the necessary decisions and taking the necessary steps.

In this study, it is aimed to examine the publications by bibliometric analysis by examining the scientific studies conducted in Türkiye on environmental accounting. It is of great importance to reveal the level of studies in this field in our country. In this context, it will be useful to examine the studies conducted in the field of environmental accounting in our country, bibliometrically.

The scope of the research consists of studies in the type of articles and thesis on environmental accounting in Türkiye between the years 1995-2018. Studies on environmental accounting were searched in databases on the Internet and data were collected. The limitations

of the study include the exclusion of congress papers, book chapters and books due to the fact that the research only covers the studies that can be accessed on the internet, the beginning of the year could not go earlier due to the research being carried out on the internet, and some congress books were not published on the internet.

Databases such as the National Academic Network and Information Center (ULAKBİM), Google Academic Directory (Google Scholar), Academic Social Sciences Index (ASOSINDEX), EBSCO International Information Service to access the publications included in the research, and the Higher Education Council Thesis Center (YÖKTEZ) database for theses used. As a result of the research, 61 articles and 34 theses were reached.

In the study, bibliometry introduced by Pritchard (1969) was used as a method. In studies using bibliometric analysis, it is aimed to reach various findings by analyzing the features of the documents or publications that are the subject of the study (Temizkan, Çiçek, & Özdemir, 2015, p. 395). Studies that make it possible to analyze studies on certain subjects with different methods and to evaluate scientific research are defined as bibliometric research (Coşkun, Dündar, & Parlak, 2014, p. 381). Thus, scientific studies are examined with statistics and numerical analysis (Borgman & Furner, 2002, p. 4).

As a result of the research carried out in this study, 61 articles and 34 theses on environmental accounting in Türkiye between the years 1995-2018, which were included in the scope of the research, were transferred to the Excel program and analyzed and interpreted.

Within the framework of the findings, the publications made in the field of environmental accounting;

- It was observed that the majority of the authors were male.
- It was observed that the authors were mostly from Kocaeli University, followed by Akdeniz University.
- It was found that the most publications were made in 2009. It is noteworthy that similar studies were carried out in the following years, except for minor differences.
- It was observed that the most articles were published in the Journal of Accounting-Finance with a significant difference compared to the following journals.
- It has been observed that the majority of studies in the form of thesis are master's thesis.
- It has been observed that most of the studies in the form of thesis were carried out in Akdeniz University.

- Most of the advisors of thesis studies are Prof. Dr.
- When the studies are evaluated collectively, more than half of the authors are Asst. Prof. Dr.
- It has been observed that the majority of the study contents are research-analysis.

The subject of environmental accounting has started to gain importance in recent years and academic studies on this subject are increasing day by day. Considering that the biggest threat to the ecological balance is the enterprises, accounting has a great responsibility in terms of doing the things that the enterprises have in this regard. Considering the importance of ecological balance in human life and especially the geographical beauty, agricultural and climatic diversity of our country, it can be said that the studies in the field of environmental accounting in our country are still not at a sufficient level. In this respect, it is important to increase the number of academic studies in the field of environmental accounting. Since only articles and dissertations were included in this study, it would be beneficial to include publications such as papers, book chapters and books in future studies.